

Pravila i uslovi za elektronsku komunikaciju sa odredišnom carinarnicom u tranzitnom postupku

Uvod:

Elektronska komunikacija primaoca robe, koji je i nosilac odobrenja za elektronsku komunikaciju u tranzitu (*u daljem tekstu „nosilac odobrenja”*), sa informacionim sistemom Uprave carine RS (*u daljem tekstu „UCS”*) i posebno sa odredišnom carinarnicom (*u daljem tekstu „odredišna carinarnica”*) može se odrediti prema pravilima i uslovima, koji su objašnjeni u sledeća 3 odeljka.

U prvom odeljku objašnjena su pravila i uslovi za elektronsko podnošenje obaveštenja o prispeću radi okončanja tranzitnog postupka i uspostavljanje elektronske komunikacije između nosioca odobrenja i odredišne carinarnice i obrnuto.

U drugom odeljku objašnjena su pravila i uslovi za upotrebu rezervnog postupka u slučaju kada se obaveštenje o prispeću za okončanje tranzitnog postupka ne može poslati elektronski i kada se ne može uspostaviti elektronska komunikacija između nosioca odobrenja i odredišne carinarnice i obrnuto.

U trećem odeljku objašnjena su opšta pravila i uslovi za elektronsku komunikaciju sa odredišnom carinarnicom u tranzitnom postupku.

Odeljak I) Elektronski podneto obaveštenje o prispeću za okončanje tranzitnog postupka i ostala elektronska komunikacija sa odredišnom carinarnicom

I.1) Obaveštenje o prispeću, koje je podneo primalac robe u odredišnoj carinarnici za okončanje tranzitnog postupka, biće elektronski poslato u obliku EDI standardne poruke za NCTS (ND007) koja se podnosi iz informacionog sistema nosioca odobrenja informacionom sistemu UCS, i u tom smislu:

- **NCTS** (Novi kompjuterizovani tranzitni sistem), označava pregled podataka iz standardnih poruka, hardver, softver i komunikaciona sredstava, pravila i uslove koji važe u elektronskoj razmeni podataka (EDI) u tranzitnom postupku i koji su određeni Carinskim zakonom („Službeni glasnik RS“ br. 83/10 i 111/12), (*u daljem tekstu „Zakon”*), Uredbom o carinski dozvoljenom postupanju s robom („Službeni glasnik RS“ br. 93/10 i 63/13), (*u daljem tekstu „Uredba”*) i Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracije i drugih obrazaca u carinskom postupku („Službeni glasnik RS“ br. 29/10...08/14), (*u daljem tekstu „Pravilnik”*);
- **EDI** (Elektronska razmena podataka), označava elektronski (bez papira) prenos standardnih poruka NCTS između informacionih sistema različitih lica pomoću elektronskih poruka. Poruke koje su poslate moraju biti u skladu sa odobrenim standardima i potvrđene od strane pošiljaoca (nosilac odobrenja), a ispravnost razmenjenih poruka mora biti proverena;
- **Standardna poruka koja se koristi u okviru NCTS**, koja označava elektronski prenet dokument (skup podataka) neophodan za tranzitni postupak koji se oslanja na određene standarde i unapred definisane sadržaje odobrene za elektronski prenos podataka. Standardne poruke moraju biti podeljene po grupama i elementima podataka; potrebno je unapred odrediti i pridržavati se pravila za automatsku obradu ovih grupa i elemenata podataka.

I.2) Struktura i sadržaj pojedinačnih standardnih poruka su objavljeni na veb sajtu UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>).

- I.3) Odredišna carinarnica je u obavezi da preko Sektora za informacione tehnologije UCS (*u daljem tekstu „IT Sektor”*), prima obaveštenje o prispeću radi okončanja tranzitnog postupka (nacionalni ili zajednički tranzitni postupak), pomoću NCTS, koju elektronskim putem podnosi nosilac odobrenja u obliku EDI standardne poruke i koja će biti u skladu sa članom 7. Uredbe proverena i obezbeđena šifrom i koji menja svojerčni potpis nosioca odobrenja (*u daljem tekstu „e-potpis”*). Sve druge standardne poruke koje se koriste u okviru NCTS koje je poslao nosilac odobrenja carinskim organima RS biće overene i potvrđene e-potpisom nosioca odobrenja ili će poruke koje šalju carinski organi RS nosiocu odobrenja biti overene i potvrđene e-potpisom UCS.
- I.4) Kako bi se obezbedilo pravilno korišćenje NCTS sistema, nosilac odobrenja ima obavezu da ažurira sve informacije (spisak e-potpisa za overu poruka i spisak e-potpisa za upravljanje e-potpisima) koje se nalaze u obaveštenju o elektronskim parametrima, izdate od strane nadležnog organa UCS, uz pomoć odgovarajućih poruka ili u saradnji sa nadležnom carinarnicom.
- I.5) U slučaju kada nosilac odobrenja koristi pojednostavljeni postupak za ovlašćenog primaoca robe i kada odredišna carinarnica donese odluku **da ne vrši kontrolu pošiljke**, nosilac odobrenja dobija informaciju o dozvoli za istovar u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND043**, koju šalje informacioni sistem UCS informacionom sistemu nosioca odobrenja.
- I.6) U slučaju kada nosilac odobrenja koristi pojednostavljeni postupak za ovlašćenog primaoca robe i kada odredišna carinarnica donese odluku **da izvrši kontrolu pošiljke**, nosilac odobrenja dobija informaciju o odluci o carinskoj kontroli u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND060**, koju informacioni sistem UCS šalje informacionom sistemu nosioca odobrenja.
- I.7) U slučaju kada nosilac odobrenja ne koristi pojednostavljeni postupak za ovlašćenog primaoca robe, nosilac odobrenja neće dobiti informaciju o dozvoli za istovar niti bilo koje drugo obaveštenje u obliku EDI standardne poruke.
- I.8) Nosilac odobrenja dobija informaciju o odbijanju svih podnetih obaveštenja o prispeću (**ND007**) od odredišne carinarnice sa obrazloženjem za odbijanje, koje je posledica ograničenja koje je odredila polazna carinarnica u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND021**, koju informacioni sistem UCS šalje informacionom sistemu nosioca odobrenja.
- I.9) Nosilac odobrenja dobija informaciju o odbijanju podnetog obaveštenja o prispeću (**ND007**) od odredišne carinarnice zajedno sa obrazloženjem za odbijanje ili o mogućim greškama u tom obaveštenju o prispeću (**ND007**) u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND906**, koju informacioni sistem UCS šalje informacionom sistemu nosioca odobrenja.
- I.10) Kada se roba iz prevoznog sredstva istovari na odobrenom mestu, nosilac odobrenja koji je ovlašćeni primalac robe, mora o tome bez odlaganja da obavesti odredišnu carinarnicu zajedno sa rezultatima kontrole (napomene prilikom istovara), koju je ovlašćeni primalac robe obavezan da sprovede radi okončanja tranzitnog postupka, pomoću NCTS, u obliku EDI standardne poruke **ND044**, koja se iz informacionog sistema nosioca odobrenja šalje informacionom sistemu UCS i uručuje odredišnoj carinarnici. Rezultati kontrole (napomene prilikom istovara) su gotovi kada se završi istovar i kada je kontrola završena (bez odstupanja) ili kada su istovar i kontrola delimično završeni, ali je ovlašćeni primalac robe konstatovao odstupanja. U slučaju odstupanja, ona se unose u EDI standardnu poruku **ND044**, koju informacioni sistem nosioca odobrenja šalje informacionom sistemu UCS i odredišnoj carinarnici, a istovar se prekida na osnovu odluke odredišne carinarnice.
- I.11) U slučaju gde nosilac odobrenja koristi pojednostavljeni postupak za ovlašćenog primaoca robe i kada nisu otkrivena odstupanja od strane ovlašćenog primaoca robe ili od odredišne carinarnice, nosilac odobrenja dobija informaciju od odredišne carinarnice o okončanju

tranzitnog postupka u formi EDI standardne poruke za NCTS **ND025** koju šalje informacijski sistem UCS informacionom sistemu nosioca odobrenja.

- I.12) U slučaju gde nosilac odobrenja koristi pojednostavljeni postupak za ovlašćenog primaoca robe i dobije dozvolu za istovar u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND043**, a određenoj carinarnici nije podneo tranzitni prateći dokument (*u daljem tekstu „TAD“*) ili tranzitni/ sigurnosni prateći dokument (*u daljem tekstu „TSAD“*) koju je zamenio spisak naimenovanja (*u daljem tekstu „LoI“*) ili TIR Karnet, nosilac odobrenja dobija informaciju u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND100** koju šalje informacijski sistem UCS informacionom sistemu nosioca odobrenja od određene carinarnice o obavezi da podnese TAD ili TSAD ili TIR Karnet određenoj carinarnici.
- I.13) Nosilac odobrenja dobija informaciju o odbijanju svih elektronskih poruka koje su podnete u određenoj carinarnici zajedno sa obrazloženjem za odbijanje ili mogućim greškama u toj elektronskoj poruci u obliku EDI standardne poruke za NCTS **ND906**, koju informacijski sistem UCS šalje informacionom sistemu nosioca odobrenja.

Odeljak II) Rezervni postupak za elektronski podneto obaveštenje o okončanju tranzitnog postupka i ostala elektronska komunikacija sa određenoj carinarnicom

- II.1) U slučaju svakog dužeg prekida u funkcionisanju i upotrebi NCTS sistema do kojeg je došlo u određenoj carinarnici ili kod nosioca odobrenja koji ima ulogu ovlašćenog primaoca robe, odnosno 2 sata ili duže, a što za posledicu ima nemogućnost okončanja tranzitnog postupka u NCTS sistemu, nosilac odobrenja, koji ima ulogu ovlašćenog primaoca robe, može koristiti opisane rezervne postupke u skladu sa odlukom Odseka za podršku elektronskoj carini (Help desk), koji je neophodno kontaktirati.
- II.2) U slučaju kada se tranzitni postupak okončava na osnovu pojednostavljenog postupka za ovlašćenog primaoca robe, nosilac odobrenja, koji ima ulogu ovlašćenog primaoca robe, mora se pridržavati postupaka navedenih u ovlašćenju za korišćenje pojednostavljenog postupka za ovlašćenog primaoca robe.
- II.3) U slučaju prekida rada NCTS sistema koji koristi nosilac odobrenja sa ulogom ovlašćenog primaoca robe ili u slučaju nedostupnosti internet veze između informacionog sistema UCS (određena carinarnica) i nosioca odobrenja, odnosno kada nije u funkciji NCTS sistem kojim upravlja UCS, nosilac odobrenja sa ulogom ovlašćenog primaoca robe može elektronski podneti obaveštenje o prispeću pomoću NCTS WEB Klijent aplikacije, koja se nalazi na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>).
- II.4) U slučaju kada nosilac odobrenja, koji ima ulogu ovlašćenog primaoca robe, nije u mogućnosti da elektronski podnese svoje obaveštenje o prispeću zbog prekida u radu NCTS sistema koji koristi nosilac odobrenja i nije u mogućnosti da koristi NCTS WEB Klijent aplikaciju koja se nalazi na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>), u skladu sa Prilogom 15 Pravilnika on je u obavezi da određenoj carinarnici dopremi prevozno sredstvo i robu koja je puštena u tranzitni postupak, a radi okončanja postupka tranzita.
- II.5) U slučaju prekida rada NCTS sistema kojim upravlja UCS, a nosilac odobrenja koji ima ulogu ovlašćenog primaoca robe ne može elektronski da podnese svoje obaveštenje o prispeću zbog prekida rada NCTS sistema kojim upravlja UCS, u skladu sa Prilogom 15 Pravilnika on je u obavezi da određenoj carinarnici dopremi prevozno sredstvo i robu koja je puštena u tranzitni postupak, a radi okončanja postupka tranzita.

Odeljak III) Završne odredbe

- III.1) UCS može da promeni sastav ili strukturu EDI standardnih poruka za NCTS koje se koriste za elektronsku komunikaciju sa odredišnom carinarnicom u sledećim slučajevima:
- a. Izmenjeni uslovi ili pravila za podnošenje i obradu obaveštenja o prispeću za okončanje tranzitnog postupka u NCTS sistemu, ili
 - b. Izmenjeni uslovi ili pravila za podnošenje obaveštenja o prispeću za okončanje tranzitnog postupka sa TIR Karnetom u NCTS sistemu, ili
 - c. Izmenjeni ili dopunjeni uslovi ili pravila usled novih progresivnih metoda u oblasti obezbeđenja i komunikacije.
- III.2) Važeći uslovi, pravila i podaci neophodni za podnošenje obaveštenja o prispeću za okončanje tranzitnog postupka u NCTS sistemu su određeni i objavljeni na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>).
- III.3) Nosilac odobrenja ima pravo da potvrdi svoju spremnost za razmenu EDI standardnih poruka za NCTS u aplikaciji i postupku za testiranje pre početka elektronske komunikacije u tranzitnom postupku sa NCTS. Uslovi i rokovi će biti pojedinačno utvrđeni sa UCS - Odsekom za podršku e-Carini (Help desk) i relevantnim carinskim službama.
- III.4) Softverska aplikacija koju koristi nosilac odobrenja i njegov informacioni sistem koji se koristi za razmenu EDI standardnih poruka i koje se koriste u okviru NCTS sistema treba da budu potvrđene od strane UCS. Važeći spisak softverskih aplikacija i informacioni sistem koji je potvrdila UCS su objavljeni na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>).
- III.5) Osnovna bezbednost elektronskih poruka i razmena u okviru elektronskog podnošenja carinskih deklaracija za tranzitni postupak u NCTS, uključujući, kao dokaz, poruke koje koristi nosilac odobrenja definisane su članovima 6. i 8b. Uredbe i Konvencijom za Zaštitu lica po pitanju automatske obrade ličnih podataka Saveta Evrope od 28 januara 1981.
- III.6) Sve EDI standardne poruke koje se razmenjuju u okviru NCTS sistema i koje šalje nosilac odobrenja odredišnoj carinarnici potvrđeni su e-potpisom svih lica koja su ovlašćena za zastupanje od strane nosioca odobrenja (neposredno zastupanje) u postupku carinjenja.
- III.7) Sve EDI standardne poruke koje se razmenjuju u okviru NCTS sistema i koje šalje odredišna carinarnica nosiocu odobrenja moraju imati e-potpis, što je objavljeno na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>). Informacije o promeni potvrde e-potpisa koje UCS koristi za potvrdu elektronskih poruka, kao i informacije o svim novim potvrdama e-potpisa UCS, objavljuju se na internet stranici UCS (<http://www.carina.rs/cyr/Stranice/NCTS.aspx>) najmanje pet dana pre isteka važenja e-potpisa. Nosilac odobrenja snosi odgovornost za pravilno ažuriranje potvrda o e-potpisu koje UCS šaje u njegov informacioni sistem.
- III.8) Sve potvrde o e-potpisima koje se koriste u EDI standardnim porukama koje se razmenjuju u okviru NCTS sistema izdaju ovlašćena sertifikaciona tela. Kako bi se očuvala bezbednost ovih potvrda, značajna je provera njihove važnosti, naročito rok važenja, odobrenje od strane ovlašćenih sertifikacionih tela i spiska nevažećih potpisa.
- III.9) Nosilac odobrenja ima obavezu da održava i arhivira dokumenta o robi koja je puštena u tranzitni postupak najmanje 3 godine od godine u kojoj je tranzitni postupak otpočeo, na osnovu člana 26. Carinskog zakona. Nosilac odobrenja ima obavezu da obezbedi sva potrebna dokumenta na zahtev odredišne carinarnice. Arhiviranje EDI standardnih poruka u NCTS sistemu se obavlja u obliku koji je potvrđen e-potpisom i koji sadrži informacije o upotrebljenim e-potpisima. Posebno arhiviranje e-potpisa nije neophodno. Sistem za

arhiviranje mora biti u stanju da pronađe traženu poruku, izvrši njenu kontrolu i za nju obezbedi njen e-potpis.